

Hyvinvointilautakunta

AIKA 19.03.2024 klo 17:33 - 18:23

PAIKKA Huutjärven koulu

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Lakso-Adamsson Riitta	Puheenjohtaja	
	Salama Jane	Varapuheenjohtaja	
	Hopeasaari Tuomo	Jäsen	
	Kettunen Mira	Jäsen	
	Koski Max	Jäsen	
	Kujala Marko	Jäsen	
	Nurmiranta Ilkka	Jäsen	
	Riihimäki Ann-Mari	Varajäsen	
	Tamminen Lea	Jäsen	
	Paavola Erja	Kunnanhallituksen edustaja	
	Maaranen Vilma	Nuorisovaltuuston edustaja	
	Hakulinen Sari	Esittelijä	
	Niemimaa Johanna	Pöytäkirjanpitäjä	

Poissa Sonntag Maria

ASIAT §:t 18 - 27

ALLEKIRJOITUS

Riitta Lakso-Adamsson
PuheenjohtajaJohanna Niemimaa
Pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja luettiin ja tarkastettiin kokouksessa.

PÖYTÄKIRJA NÄHTÄVILLÄ

Pöytäkirjan julkaisu yleiseen tietoverkkoon 21.03.2024.

TODISTAA

Toimistos sihteeri

Johanna Niemimaa

Hyvinvointilautakunta

19.03.2024

ASIAT

		Sivu
§	Otsikko	
§ 18	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 19	Pöytäkirjan tarkastaminen	4
§ 20	Hyvinvointilautakunnan tilinpäätös ja toimintakertomus 2023	5
§ 21	Eriyisopettajan viran perustaminen Pyhtään kuntaan	6
§ 22	Kymenlaakson lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivitys ja voimassaolon jatko vuodelle 2025	8
§ 23	Oikaisuvaatimus 29.1.2024 / Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattohinnan indeksitarkistus 1.1.2024	10
§ 24	Ikäihmisten ennaltaehkäisevä tukipalvelu - jatko tukipalvelun toteutukseen	13
§ 25	Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelma 2024-2025	14
§ 26	Valtakunnallinen e-kirjasto	22
§ 27	Tiedoksi-asiat	24

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hvltk 19.03.2024 § § 18

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat (asialista). Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja niille, joilla on oikeus tai velvollisuus osallistua kokoukseen, toimitilimen päättämällä tavalla vähintään neljä (4) kalenteripäivää ennen kokouspäivää (hallintosääntö 121 §).

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden (hallintosääntö 129 §).

Päätösehdotus

Toimielin toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Todettiin.

Pöytäkirjan tarkastaminen

Hvltk 19.03.2024 § § 19

Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä.
Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.
Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla (hallintosääntö 141 §). Toimielin on päättänyt että pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kun KuntaL 140 §:ssä tarkemmin säädetään (hallintosääntö 142 §).

Päätösehdotus

Toimielin toteaa, että tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa eikä pöytäkirjantarkastajia valita.

Päätös

Todettiin.

Hyvinvointilautakunnan tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Hvltk 19.03.2024 § 20
128/02.02.02/2024

Valmistelija	Rehtori Sari Hakulinen, 044 767 6640 Hyvinvointilautakunnan tilinpäätös ja toimintakertomus investointihankkeineen vuodelta 2023 on esityslistan oheismateriaalina.
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta hyväksyy hyvinvointilautakunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2023 annettavaksi kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle.
Päätös	Hyväksyttiin.
Oheismateriaali	HyvLTK tilinpäätös ja Toteumaraportti 1-12 2023

Erityisopettajan viran perustaminen Pyhtään kuntaan

Hvltk 19.03.2024 § 21
148/01.01.00.00/2024

Valmistelija

Rehtori Sari Hakulinen, 044 767 6640

Pyhtään kunnassa on kolme erityisopettajan virkaa. Erityisopettajan virat on täytetty osa-aikaisen erityisopettajan sekä luokkamuotoisen erityisopettajan virkatehtävillä. Uusi perustettava virka koskee ensisijaisesti vaikeammin kehitysvammaisille annettavaa opetusta.

Lukuvuonna 2023-2024 on aloitettu Huutjärven koulussa toiminta-alueittain tapahtuva opetus. Toiminta-alueittaista opetusta järjestetään oppilaalle, jos oppilas ei kykene opiskelemaan oppiaineiden yksilöllistettyjä oppimääriä. Toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tietoja ja taitoja, joiden avulla hän suoriutuu elämässään mahdollisimman itsenäisesti. Opetussuunnitelman perusteissa määrätään, että opetus järjestetään toiminta-alueittain vain, kun todetaan, ettei oppilas kykene opiskelemaan edes oppiaineiden yksilöllistettyjä oppimääriä. Toiminta-alueittain järjestettävä opetus on tarkoitettu pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille, joilla on vaikea kehitysvamma, muu vamma tai vakava sairaus.

Vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden opetuksen järjestämisestä oppiainejaon sijasta toiminta-alueittain siten kuin opetussuunnitelmassa määrätään, säädetään Valtioneuvoston asetuksen perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta (422/2012) 9 § 3 momentissa.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014, luku 7.4.6) määrätään, että myös muulla tavoin vammaisen tai vakavasti sairaan oppilaan opetus voi olla oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä perusteltua järjestää toiminta-alueittain. Näille oppilaille on tehty päätös erityisestä tuesta sekä pidennetystä oppivelvollisuudesta ja heidän osaltaan edellytetään perusopetuslain (628/1998) 18 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista päätöstä erityisinä opetusjärjestelyinä toteutettavasta toiminta-alueittain järjestetystä opetuksesta.

Pyhtään kunnan opetustoimi on aiemmin ostanut, joko kokonaan tai osittain, toiminta-alueittain annettavan opetuksen naapurikunnista. Viime vuosina tämä on osoittautunut kuitenkin erittäin haasteelliseksi toteuttaa ostopalveluna, joten kunnan opetustoimen on järjestettävä opetus omana toimintana. Tämä edellyttää erityisopettajan viran perustamista, mikä on pääasiassa tarkoitettu kokonaan tai osittain toiminta-alueittain tapahtuvan opetuksen toteuttamiseen. Kelpoisuusvaatimus virkaan on OVTES:n mukainen (hitu 4 0304 016).

Lukuvuonna 2023-2024 tehtävä on ollut täytettynä määräaikaisena.

Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta hyväksyy osaltaan uuden erityisopettajan viran perustamisen Pyhtään kuntaan ja antaa asian edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin.

Kymenlaakson lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivitys ja voimassaolon jatko vuodelle 2025

Hvltk 19.03.2024 § 22
2/00.04.00/2023

Valmistelija

Rehtori Sari Hakulinen, p. 044 7676640

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on kunnan tai useamman kunnan yhteinen lastensuojelulaissa (417/2007, 12§) määritelty suunnitelma lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi. Kymenlaaksossa hyvinvointisuunnitelman laadintaan velvoittavan lain mukaisten palvelujen järjestämisvastuu on Kymenlaakson hyvinvointialueella.

Kymenlaakson lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2020-2024 on laadittu Kymsoten aloittaessa toimintansa vuonna 2019 yhteistyössä kuntien, järjestöjen seurakunnan, poliisin sekä Kymsoten lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kanssa. Suunnitelma koostuu strategisesta osasta ja toimenpideosasta, johon on sisällytetty toimenpiteet hyvinvointialue- ja kuntakohtaisesti. Hyvinvointisuunnitelma pitää sisällään indikaattoreita, joiden kautta kuvataan kymenlaaksolaisten lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin nykytilaa ja sen kehittymistä seuraavien viiden vuodena aikana. Neuvolasuunnitelma ja alueellinen opiskeluhoollon suunnitelma liitetään niiden valmistuttua myöhemmin osaksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman voimassolo päättyy vuonna 2024. On tarkoituksenmukaista, että jatkossa strategiset suunnitelmat olisivat aikataulullisesti samassa synkronissa maakunnallisen hyvinvointisuunnitelman kanssa. Kymenlaakson alueellinen hyvinvointisuunnitelma on laadittu vuosille 2020-2025, joten Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman voimassaoloa on tarpeen jatkaa vuodelle eli vuoden 2025 loppuun asti.

Kymenlaakson hyvinvointialueen Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta on kokouksessaan 26.10.2023 §51, hyväksynyt Kymenlaakson lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivityksen ja voimassaolon jatkon vuodelle 2025.

Suunnitelmassa strategisina päätavoitteina on lisätty lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointia, vahvistettu osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä lasten, nuorten ja perheiden parissa toimivien monialaisen verkostotyön kehittämistä.

Suunnitelmaan on myös tehty teknisiä muutoksia Hyvinvointialueen käynnistyttyä.

Toimenpideosan indikaattoreihin on sisällytetty vuosien 2021 ja 2023 kouluterveyskyselyn tulokset, jolloin voidaan arvioida nuorten kokemaa muutosta hyvinvoinnista.

Oheismateriaalina on Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2020-2025 strategiaosa sekä toimenpideoasa.

Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää osaltaan hyväksyä päivitetyn Kymenlaakson maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2020-2025 ja esittää sen edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin.
Oheismateriaali	Maku_lanu_hysu 2020-2025_strategiaosa Maku_lanu_hysu 2020-2025_toimenpideoasa

Oikaisuvaatimus 29.1.2024 / Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattohinnan indeksitarkistus 1.1.2024

Hvltk 16.01.2024 § 5

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäälikkö Mari Peltola, p. 044 7676 671

Hyvinvointilautakunta on päättänyt kokouksessaan 14.2.2023 tarkistaa vuosittain varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattohintaa. Edellisen kerran kattohintaa on tarkistettu 1.11.2022 (Hvltk 1.11.2022 § 4) ja päätetty korottaa sitä 1.1.2023 alkaen.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattohintojen tarkistuksella on merkitystä yksityisten palveluntuottajien toimintaedellytyksiin.

Palvelusetelin arvon tarkistusperiaatteena käytetään sosiaalipalveluiden ansioitasoindeksiä (painoarvo 70 %) ja elinkustannusindeksiä (painoarvo 30 %). Vuoden 2023 indeksitarkistuksessa näiden yhteisvaikutus on 4,04 %.

Alla olevassa taulukossa näkyy sekä alle 3-vuotiaiden lasten hintakertoimen 1,67 korotus (Hvltk 14.2.2023 § 6) että 2023 indeksitarkistus 4,04 %.

Alle 3-vuotiaiden korotus:

	0-80 h/kk	81-100 h/kk	101-140 h/kk	yli 140 h/kk
1.1.2023	704 €	985 €	1195 €	1406 €
1.1.2024	762 €	1068 €	1297 €	1527 €

Yli 3-vuotiaiden korotus:

	0-80 h/kk	81-100 h/kk	101-140 h/kk	yli 140 h/kk
1.1.2023	439 €	615 €	747 €	879 €
1.1.2024	456 €	639 €	777 €	914 €

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä palvelusetelin kattohintojen korotuksen 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Hvltk 19.03.2024 § 23
798/12.07.04/2023

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäälikkö Mari Peltola, p. 044 7676 671

Touhula päiväkotien aluejohtaja Helena Väisänen on 29.1.2024 tehnyt oikaisuvaatimuksen koskien yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattohinnan indeksitarkastusta 1.1.2024 alkaen (Hyvinvointilautakunnan päätös 16.1.2024 § 5).

Hyvinvointilautakunta on päättänyt (Hvltk 14.02.2023 § 6), että varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattohintaa tarkistetaan sosiaalipalveluiden ansiotasoindeksin (painoarvo 70 %) ja elinkustannusindeksin (painoarvo 30 %) mukaan vuosittain.

Pyhtäällä varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattohintaa on korotettu 1.1.2023 alkaen 4,38 % sekä 1.1.2024 alkaen 4,04 %, yhteensä 8,42 %. 1.1.2024 korotuksessa on käytetty sosiaalipalvelujen ansiotasoindeksinä 2022 sekä 2023 vertailua sekä elinkustannusindeksinä 2023/2 ja 2023/11 indeksilukua. Tämän lisäksi 1.1.2024 alkaen alle 3-vuotiaiden hintakerroin on nostettu 1,6 ->1,67, joten alle 3-vuotiaiden palvelusetelihintoihin on tullut jo merkittävä korotus.

Sosiaalipalvelujen ansiotasoindeksi 2010=100 vuonna 2021 on 118,8 ja viimeisin indeksi on vuodelle 2023 128,2. Muutosprosentti on 7,91 % ja painoarvolla 70 % vaikutus on 5,54 %. Elinkustannusindeksi oli vuonna 2022/2 2084 ja viimeisin 2024/1 2322, jolloin muutosprosentti on 11,42% ja painoarvolla 30 % vaikutus on 3,43%. Näiden yhteenlaskettu vaikutus palveluseteliin on 8,97%. Ero tällä hetkellä jo Pyhtäällä käytössä oleviin korotuksiin on vain 0,55 %. Oikaisuvaatimuksessa on otettu esiin marraskuun 2023 indeksiluvut, Pyhtäällä indeksilukuina on käytetty helmikuuta sekä marraskuuta sekä nyt viimeisintä kuukautta eli tammikuuta 2024. Oikaisuvaatimuksessa ei kuitenkaan oteta esiin mihin marraskuun 2023 elinkustannusindeksin sekä sosiaalipalveluiden ansiotasoindeksin korotuksia verrataan.

Seudullisesti tarkastukset tehdään keväällä ja mahdolliset korotukset hintoihin tulevat voimaan 1.8. alkaen joko vuosittain tai joka toinen vuosi. Myös Pyhtäällä pyritään yhtenäistämään palvelusetelikäytäntö seudulliseen käytäntöön, jolloin palveluseteliin tulevat mahdolliset muutokset tehdään aina 1.8 alkaen.

Oikaisuvaatimus tulee sellaisenaan hylätä. Kevään 2024 aikana tarkistetaan uudelleen palvelusetelin kattohintoja. Palveluseteliin tulevat mahdolliset muutokset tulevat voimaan 1.8.2024 alkaen.

Oikaisuvaatimus on esityslistan oheismateriaalina.

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta hylkää Touhulan päiväkotien oikaisuvaatimuksen koskien yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin kattohinnan indeksitarkastusta 1.1.2024 alkaen.

Päätös

Touhula päiväkodeilta on kokouspäivänä tullut uusi kannanotto esityslistan päätösehdotukseen, joten Sari Hakulinen muutti kokouksen aikana

päätösehdotusta niin, että asia palautetaan valmisteluun. Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali

Touhulan oikaisuvaatimus palvelusetelin korotukseen

Ikäihmisten ennaltaehkäisevä tukipalvelu - jatko tukipalvelun toteutukseen

Hvltk 19.03.2024 § 24
133/02.08.00/2023

Valmistelija

Hyvinvointikoordinaattori Tytti Eriksson, p. 0504735717

Pyhtään kunnan pilottikokeilu ikäihmisten ennaltaehkäisevässä tukipalvelussa syksyllä 2023 sai hyvää palautetta ja tulokset olivat hyviä. Sen lisäksi, että palvelu on ennaltaehkäissyt ikäihmisten yksinäisyyttä ja lisännyt toimintakykyä, se on myös työllistänyt pyhtääläisiä ikäihmisiä. Jatkoa varten on varattu budjettiin varoja vuodelle 2024 ja kuntalain mukaan palvelu tulee kilpailuttaa. Kilpailutus on ollut käynnissä tammikuun 2024 kunnan kotisivuilla ilmoitustaululla. Kilpailutukseen tuli yksi tarjous, Seurana Oy:ltä, joka myös toteutti pilottijakson syksyllä 2023.

Rehtori Sari Hakulinen on 5.3.2024 tehnyt viranhaltijapäätöksen (Hallintosäännön 16.11.2020 §§ 44, Liite 2 Hankintaperiaatteiden mukaan) palvelun jatkosta ja sen hankkimisesta Seurana Oy:ltä. Sopimus Seurana Oy:n kanssa on tehty ajalle maaliskuu 2024 – helmikuu 2025. Palvelu toteutetaan 4 x 3 kk:n jaksoissa. Jokaisella jaksolla 5 eri vanhusta saa nauttia palvelusta. Vuoden sopimuksen hinta on 14 990 € (alv 0%).

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta merkitsee jatkosopimuksen tukipalvelun toteutuksesta Seurana Oy:n kanssa tiedokseen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelma 2024-2025

Hvltk 19.03.2024 § 25
765/00.04.01/2023

Valmistelija

Hallintoasiantuntija Taija Paju, p. 040 7104698

Sisäministeriö on vuonna 2019 julkaissut Sisäisen turvallisuuden strategian mukaiset paikallisen ja alueellisen turvallisuustyön linjaukset. Linjauksissa todetaan, että turvallisuussuunnittelu on pitkäjänteinen, järjestelmällinen ja koordinoitu prosessi paikallis- tai aluetason turvallisuuskysymysten ratkaisemiseksi eri toimijoiden yhteistyönä.

Vuonna 2021 valtioneuvosto hyväksyi sisäisen turvallisuuden selonteon. Sisäisen turvallisuuden selonteon tavoitteena on varmistaa sisäisen turvallisuuden kehittyminen edelleen niin, että Suomi on tulevaisuudessa entistä turvallisempi maa kaikille ihmisille ja ihmisryhmille. Selonteon mukaan Suomen sisäisen turvallisuuden politiikka perustuu ensisijaisesti ennaltaehkäisyyn. Turvallisuuden tunne on tärkeä osa sisäistä turvallisuutta ja vahva kokemus turvallisuudesta suojaa yhteiskuntaa myös uudeltaisilta turvallisuusuhkilta.

Sisäisen turvallisuuden selonteon pohjalta laadittiin valtioneuvoston periaatepäätös hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä vuoteen 2030 ja sille laadittiin oma toimeenpanosuunnitelma. Toimeenpanosuunnitelmassa todetaan, että kun yhteiskunta muuttuu, tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja, joilla hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistetään kaikissa elämänvaiheissa ja –tilanteissa usein erilaisin toimenpitein. Vaikuttavimmat toimenpiteet ovat sellaisia, joita tehdään samaan aikaan eri suunnista ja joilla on sama tavoite. Poikkihallinnollinen ja monitoimijainen yhteistyö sekä ihmisten osallisuus ovat perusta, jolla yhteinen työ toteutuu. Kymenlaakson arjen turvallisuussuunnitelman laatiminen on osa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimeenpanosuunnitelman poikkihallinnollista toteuttamista maakunnan alueella.

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelmassa keskitytään arjen turvallisuuden tasoihin, eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perustyöhön, jonka sisällä on muun muassa sosioekonomisia taustatekijöitä ja niihin liitettyjä asioita ja ilmiöitä sekä niistä johdettuun ennalta ehkäisyyn ja turvallisuussuunnitteluun. Toimintakenttää minne ohjelma kytkeytyy, kuvataan seuraavassa kuvassa:

KUVA: Sisäisen turvallisuuden arvoketju ja turvallisuussuunnittelun liittymäpinta hyvinvointi- ja terveystyöhön, Sisäministeriö, 2019

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 periaatepäätöksellä linjataan niitä toimia, joilla suomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus saadaan vähenemään vuoteen 2030 mennessä. Sen mukaan arjen suurimpien turvallisuusongelmien taustalta löytyy lähes aina hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä haasteita. Arjen turvallisuutta voidaan parantaa tehokkaimmin parantamalla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Tästä syystä turvallisuusohjelma on kiinteä osa alueen hyvinvointityötä. Periaatepäätöksen mukaan terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen vaatii kunnalta sekä hyvinvointialueita tietoa ja ymmärrystä asukkaiden sen hetkisestä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilasta, niihin vaikuttavista toimista sekä tulevaisuuden muutoksia ennustavien trendien suunnista.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan turvallisuuden edistämisen tulee sisältyä hyvinvointistrategioihin, turvallisuussuunnitelmiin ja asetettujen tavoitteiden ja toimien vaikutuksia arvioiviin hyvinvointikertomuksiin. Niissä täytyy ilmetä turvallisuusjohtaminen ja tapaturmien sekä väkivallan ehkäisytyö. Ennakoiva turvallisuustoiminta, kuten vaikutusten ennakoarviointi ja riskienarviointi, säästää taloudellisia resursseja. Pohjana käytetään tietoa asukkaiden hyvinvoinnin tilasta ja sen kehityssuunnista arjen turvallisuuden näkökulmasta koko maakunnassa. Hyvinvoinnin edistämisen tulee näkyä strategiassa ja asetettujen hyvinvointitavoitteiden tulee perustua arvioihin nykytilanteesta sekä mahdollisista ennustetuista kehityssuunnista.

THL:n mukaan turvallisuuden edistäminen on laajaa, moniulotteista ja monialaista poikkisektoraalisesti tehtävää työtä. Se on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä paikallisesti ja alueellisesti. Tapaturmien ja väkivallan ehkäisy sekä laajemmin turvallisuuden edistäminen on kaikkien toimijoiden ja hallinnonalojen yhteinen asia niin kunnassa, kuin hyvinvointialueilla. Hyvinvointialueen toimijoiden on edistettävä

turvallisuutta yhdessä kuntien ja muiden maakunnassa toimivien tahojen kanssa. Turvallisuustyötä tekevät käytännössä lukuisat asiantuntija- ja viranomaistahot, kuten valtion ja kuntien viranomaiset, eri alojen ammattilaiset sekä järjestöt.

Kymenlaakson alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma on tehty vuosille 2020–2025. Sen valmistelu alkoi, kun Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalveluiden kuntayhtymä Kymsote perustettiin. Se on voimassa Kymenlaakson hyvinvointialueella vuoteen 2025 saakka.

Laki hyvinvointialueista (611/2021) astui voimaan heinäkuussa 2021 ja hyvinvointialueet aloittivat 1.1.2023. Laki edellyttää, että kaikilla hyvinvointialueilla tehdään yhteinen alueellinen hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma aluevaltuustokaudeksi. Kymenlaaksossa valmisteltiin laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma Kymsoten perustamisen jälkeen. Hyvinvointialueiden aloittamisen yhteydessä on päätetty päivittää vuoteen 2025 saakka voimassa oleva hyvinvointisuunnitelma vastaamaan uusia tavoitteita. Arjen turvallisuusohjelman laadinta linkittyy tähän.

Tarve arjen turvallisuusohjelman valmistelulle nousi ensimmäisen kerran esille jo alueellisen hyvinvointikertomuksen ja – suunnitelman valmistumisen jälkeen. Muille suunnitelman painopistealueille oli helppoa luoda alueelliset seurantatyöryhmät silloisen Kymeosten, kuntien ja kolmannen setorin toimijoista, mutta turvallisen arjen ja ympäristön painopisteen kokonaisuudelle ajateltiin jo tuolloin seurantaryhmäksi Kymen Turvaa. Asia jäi kuitenkin valmisteluasteelle. Covid 19-pandemian hoito vei lopulta huomion Kymen Turvan, Kymsoten ja kuntien toiminnassa.

Alla olevassa kuvassa esitellään kaikki Kymenlaakson alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteet, joiden alle vuositavoitteet asettuvat:

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus:

- 1) elää päihteetöntä elämää
ja saada tukea siihen**
- 2) terveellisiin elintapoihin
ja hyvään mielenterveyteen**
- 3) elää turvallista arkea
terveellisessä ympäristössä**
- 4) merkitykselliseen elämään**

Arjen turvallisuusohjelman prosessi lähti käyntiin keväällä 2022. Ensimmäinen prosessikuvaus alkavalle työlle on hyväksytty Kymen Turvassa (6/2022).

Prosessikuvauksen mukaan Kymenlaakson alueellinen arjen turvallisuusohjelman on määrä olla viranomaisten, kuntien ja hyvinvointialueen yhteinen työväline. Prosessi alkaa syksyllä 2022 turvallisuuden tilannekuvan selvittämisellä ja indikaattoritiedon keräämisellä. Kerätyn tiedon perusteella muodostetaan alueellinen turvallisuustilannekuva (= turvallisuusohjelman kertomusosa) ja valitaan nouseviin teemoihin sopivat seurantaindikaattorit. Indikaattoreiden valinnassa käytetään THL:n ja Kuntaliiton vahvistamia seurantaindikaattoreita aluetasolla. Indikaattoreiden seuranta on tärkeä osa kuntien ja hyvinvointialueiden hyvinvointityötä ja seurantaindikaattoreilla on merkitystä kuntien valtionosuuksiin, sekä hyte-kertoimiin.

Tavoitteena oli, että kootaan edellä mainituista kertomusosan aineistoista yhteinen Kymenlaakson alueellinen turvallisuusohjelma. Ensimmäinen ohjelma kattaa vuodet 2024–2025, jotta se on yhdenmertainen alueellisen hyvinvointisuunnitelman voimassaolon kanssa.

Kymen Turva on maakunnallinen varautumisverkosto, joka on toiminut vuodesta 2012. Sen tehtäviin kuuluu mm. ylläpitää alueellista tilannekuvaa, eli luoda yhteinen käsitys valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävistä riskeistä. Näiden pohjalta se luo painopisteet valtakunnalliseen varautumistyöhön. Se myös yhteensovittaa tilannekuvia ja toimintaa eri toimijoiden välillä. Tähän kuuluu mm. tietojen vaihtaminen, yhteisten suunnitelmien laatiminen, harjoitusten järjestäminen ja toiminnan yhteensovittaminen. Arjen turvallisuusohjelman laadinnassa Kymen turva on toiminut ohjausryhmänä.

Prosessi käynnistyi käytännön tasolla, kun Kymen Turva-verkosto ja Kymsoten (myöhemmin Kymenlaakson hyvinvointialueen) hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen kehittämispäällikkö kutsuivat koolle kuntien ja viranomaisten edustajat prosessin yhteiseen aloittamisseminaariin elokuussa 2022. Seminaarin jälkeen kuntia ja viranomaisia pyydettiin nimeämään omat edustajansa prosessiin.

Ensimmäinen valmisteluvaihe

Kymen Turva asetti ensimmäisen työvaiheen tavoitteeksi luoda turvallisuusohjelmatyön pohjaksi alueellisen turvallisuuden tilannekuvan ja listata indikaattorit, joilla turvallisuustilannetta mitataan ja voidaan jatkossa mitata arjen turvallisuuden näkökulmasta.

Tähän työhön kutsuttiin mukaan sisäisen turvallisuuden viranomaisia Kymenlaakson alueelta. Työryhmän kokoonpanoksi vahvistui Kaakkois-Suomen poliisi, Kymenlaakson pelastuslaitos, Kymsoten (nyk. Kymenlaakson hyvinvointialue) ensihoito, Rajavartiolaitos (Kaakkois-Suomen rajavartiosto ja Suomenlahden merivartiosto), sekä Kaakkois-Suomen ELY-keskus (liikenneturvallisuuden näkökulma). Lisäksi

konsultointia tehtiin myös puolustusvoimille, koska puolustusvoimat ovat maakunnassa keskeisesti näkyvä viranomainen, vaikka eivät toimikaan sisäisen turvallisuuden toimialalla.

Tässä valmisteluvaiheessa käytiin läpi kaikki voimassa olevat kansalliset strategiat ja ohjelmat, sekä maakunnan tasolla valmistellut strategiset asiakirjat, joilla on vaikutusta arjen turvallisuustyöhön. Tavoitteena oli katsoa, millaisin asiakirjoin arjen turvallisuustyötä ohjataan alueella ja miten ne linkittyvät toisiinsa.

Työryhmän työskenteli verkkokokousalustalla syyskusta 2022 tammikuuhun 2023 saakka. Materiaalia kerättiin myös alueellisten hyte-toimijoiden kautta ja niistä käytiin keskustelua alueellisissa hyte-työn työryhmissä syksyn 2022 ja kevättalven 2023 aikana.

Valmis tuotos, eli Kymenlaakson alueellisen arjen turvallisuusohjelman kertomusosa 2022 esiteltiin ja hyväksyttiin Kymen Turvan kokouksessa helmikuussa 2023. Kertomusosa sisältää sekä alueellista turvallisuustyötä kuvaavan osin, että turvallisuuden tilannekuva osion. Lisäksi siihen on kerätty kattavasti kaikki indikaattorit, mitkä liittyvät arjen turvallisuuteen mitä kunnissa, hyvinvointialueella ja viranomaisissa seurataan. Kertomusosa on pykälän liitteenä. Viranomaiset pitivät tärkeänä, että niiden toiminta ja lakisääteiset tehtävät kuvataan tässä yhteydessä päätöksentekijöille ja ohjelmaan tutustuville kuntalaisille. Siksi kertomusosassa on laaja kuvaus niistä.

Toinen valmisteluvaihe

Prosessin toinen valmisteluvaihe käynnistyi keväällä 2023. Kymen Turva-verkosto lähetti kuntiin, hyvinvointialueelle ja viranomaisverkostolle uuden pyynnön nimetä omat edustajansa työryhmän kakkosvaiheeseen.

Toisen vaiheen työryhmän kokoonpano on ollut laajempi, kuin ensimmäisen vaiheen kokoonpano. Mukana on edelleen sisäisen turvallisuuden viranomaisten edustajat, lisäksi kuntien nimeämiä edustajia, joko hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen toimialalta, tai vastaavasti kunnan turvallisuustyön organisaatiosta. Lisäksi mukana on Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistyksen edustaja ja puolustusvoimat.

Työryhmän tehtävä on ollut koota alueellisen arjen turvallisuusohjelman pohjaksi tavoitteet ja seuranta-indikaattorit, joihin yhdessä sitoudumme kiinnittämään huomiota.

Painopisteet ovat yhteismitalliset voimassa olevan alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden kanssa toimeksiannon mukaan. Nostot on tehty ensivaiheessa valmistellun kertomusosan tilannekuvan ja indikaattoreiden perusteella. Ohjelman painopisteet kattavat vuodet 2024–2025. Alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet turvallisuuden painoisteen alla vuosille 2024–2025 ovat:

Painopiste 3. MAHDOLLISUUS ELÄÄ TURVALLISTA ARKEA TERVEESSÄ YMPÄRISTÖSSÄ.

TAVOITE 1: Tapaturmien ja lähisuuhdeväkivallan ehkäisy

TAVOITE 2: Syrjäytymisen ehkäisy

TAVOITE 3: Ympäristöterveyden edistäminen

Alueellisen arjen turvallisuussuunnitelman toivottiin vastaavan näihin tavoitteisiin. Ensimmäisessä valmisteluvaiheessa tuotiin kuitenkin esille, että arjen turvallisuus liittyy alueellamme myös Kymenlaakson hyvinvointisuunnitelman muihin painopisteisiin. Erityisesti painopisteisiin mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen, sekä mahdollisuus terveisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen. Näitä asioita on sisällytetty mukaan Kymenlaakson alueellisen arjen turvallisuusohjelman tavoitteiden alle. Huomioitavaa on myös se, että osallisuus liitetään hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen periaatepäätöksen painopisteiden mukaan valtakunnallisesti turvallisuustyöhön. Tällöin tavoitteet sisältävät myös osallisuutta vahvistavia toimenpiteitä.

Valmistelun tässä vaiheessa käytiin läpi myös Petteri Orpon hallitusohjelma ja sieltä on nostettu esille ne kansalliset strategiat ja ohjelmat, jotka jatkuvat uudella hallituskaudella. Lisäksi prosessissa on huomioitu hallitusohjelman sitovia tavoitteita, joilla pyritään vaikuttamaan arjen turvallisuuteen. Valmisteluprosessissa on käsitelty myös THL:n ja Kuntaliiton vahvistamat indikaattorit hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden työhön hyvinvointialueetasolla, sekä maalisuussa 2023 valmistunut Kymenlaakson alueellinen riskiarvio siltä osin, kun sieltä nousee tavoitteita arjen työn tasolle.

Valmisteluprosessin toinen vaihe käynnistyi kevään 2023 aikana kahdella erillisellä työryhmän perehdytystapaamisella, jotka olivat saman sisältöiset ja niissä käytiin läpi ensimmäinen työryhmän tuottama Kymenlaakson turvallisuusohjelman kertomusosa 2022 ja toisen työryhmän toimeksianto ja aikataulu. Työryhmäntyöskentelyyn sovittiin syksyille yhteensä 5 kokoontumiskertaa. Kokoontumisten välillä kukin työryhmäjäsens valmisteli oman organisaation kokonaisuuksia. Arjen turvallisuusohjelman luonnos valmistui marraskuun alussa 2023.

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 painopisteiksi on valikoitu työn toimeksiannon mukaan alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta nousseet tavoitteet:

MAHDOLLISUUS ELÄÄ TURVALLISTA ARKEA TERVEESSÄ YMPÄRISTÖSSÄ

1. TAPATURMIEN JA LÄHISUHDEVÄKIVALLAN EHKÄISY
2. SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY
3. TURVALLINEN ELINYMPÄRISTÖ

Kunkin tavoitteen alle on koottu indikaattorit, joita seurataan, sekä toimenpiteet, joihin yhdessä sitoudumme.

Jokaiselle kunnalle on tuotettu kuntakorttipohja, jota kunnat voivat halutessaan laajentaa ja käyttää oman turvallisuustyön ja hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyön tukena.

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelma 2024–2025 on kaikkia toimijoita koskeva asiakirja. Kuntakortti on puolestaan kunkin kunnan keskeisin työväline arjen turvallisuusohjelmassa.

Tuotos esiteltiin Kymen Turvan kokouksessa 27.11. 2023. Kymen Turva päätti pyytää kuntien ja alueellisten vaikuttamistoimielinten lausunnot luonnoksesta 31. 1.2024 mennessä. Lausuntopyynnöt lähetettiin vastaajille kirjaamojen kautta. Lausunnot saatiin kaikilta Kymenlaakson kunnilta, sekä alueelliselta vammais- ja vanhusneuvostolta. Annettujen lausuntojen pohjalta ohjelmaan tehtiin tarvittavat muokkaukset, jonka jälkeen Kymen Turva- verkosto hyväksyi 9.2 kokouksessaan Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman 2024–2025 ja päätti lähettää sen tiedoksi Kymenlaakson kuntien päättäjille sekä hyvinvointialueen turvallisuuslautakunnan, sekä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen lautakunnan päätöksentekijöille. Lisäksi se on toimitettu sekä kuntiin, viranomaisille, että hyvinvointialueelle jalkauttamista varten.

Kymen Turva nimeää vielä alueellisen turvallisuustyöryhmän, joka toimii hyte-työn turvallisuustyöryhmänä. Työryhmän tehtävänä on seurata arjen turvallisuusohjelman indikaattoreiden kehitystä ja koota aineistot turvallisuusohjelman vuosiraportteihin. Vuosiraportit viedään tiedoksi kuntiin, hyvinvointialueelle ja viranomaisille.

Alueellinen arjen turvallisuusohjelma sisältää kuntakortit, joihin on nostettu kuntia koskevat yhteiset tavoitteet ja seuranta-indikaattorit. Kukin kunta voi hyödyntää arjen turvallisuusohjelmaa ja kuntakorttia oman turvallisuustyön ja turvallisuussuunnittelun tukena, sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden strategisen johtamisen työvälineenä oman tarpeensa mukaan.

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta merkitsee Kymenlaakson arjen turvallisuussuunnitelman 2024-2025 tiedokseen ja antaa sen edelleen kunnanhallitukselle tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Oheismateriaali

Kymenlaakson alueellinen arjen turvallisuusohjelma 2024-2025
LIITE KYMENLAAKSON TURVALLISUUSOHJELMAN
KERTOMUSOSA 2022
Arjen turvallisuusohjelman kuntakortti Pyhtää 23
LIITE poliisin tilastot 2023
Yhteenveto lausunnoista 9.2.2024 Kymen Turva
Liite ykstäiset kommentit vanhusneuvosto
kuntakortti Virolahti
kuntakortti Miehikkälä
Arjen turvallisuusohjelman kuntakortti Kouvola
kuntakortti Hamina

kuntakortti Kotka

Valtakunnallinen e-kirjasto

Hvltk 19.03.2024 § 26
153/00.04.00/2024

Valmistelija

Kirjastotoimenjohtaja Evan Seppä, p. 040 7104702

Valtakunnallinen, kuntien yhteinen e-kirjasto aloittaa toimintansa 23.4.2024, joka on UNESCO:n kansainvälinen kirjan ja tekijäoikeuksien päivä sekä Kirjan ja ruusun päivä. Valtakunnalliseen e-kirjastoon voivat liittyä kaikki Suomen kunnat. Kokoelma on käytettävissä liittyneiden kuntien asukkaille. Pyhtää on allekirjoittanut liittymissopimuksen.

Valtakunnallista e-kirjastoa hallinnoi Kansalliskirjasto. Uuden e-kirjaston kautta asiakkaiden on helppo lainata e- ja äänikirjoja sekä lukea aikakauslehtien digitaalisia näköisversioita. Valtakunnallinen e-kirjasto korvaa kuntien ja kirjastokimppojen aiemmin käyttämät e-kirjastopalvelut.

Tähän saakka kirjastot ovat ostaneet e-aineistot ja niihin liittyvät tekniset alustat kunkin aineiston osalta erikseen. Kirjastojen asiakkaat ovat siis käyttäneet useita sovelluksia, kun e-kirjoihin, äänikirjoihin tai lehtien digitaaliin näköisversioihin on ollut käytössä erilaisia teknisiä alustoja. Nyt uusi valtakunnallinen e-kirjasto yhdistää nämä palvelut yhteen käyttöliittymään.

Valtakunnallisessa e-kirjastossa kaikkien mukaan liittyvien kuntien asiakkaille on pääsy yhteiseen aineistokokoelmaan. Kokoelmassa on aluksi kotimaisia e- ja äänikirjoja, ulkomaisia e- ja äänikirjoja sekä kotimaisia etäkäyttöisiä digilehtiä. Ruotsinkielistä aineistoa hankitaan sekä suomalaisilta että ruotsalaisilta kustantajilta. Ulkomaisesta aineistosta valtaosa on englanninkielistä, mutta tavoitteena on hankkia jonkin verran aineistoa myös muilla kielillä, esimerkiksi Euroopan valtakielillä. Yhteisen e-kirjaston kokoelma on huomattavasti laajempi ja monipuolisempi kuin Kyyti-kimpan e-kokoelma tällä hetkellä. Valikoima siis kasvaa. Toisaalta samaa kokoelmaa käyttää valtaosa Suomen kuntien kirjastojen asiakkaista, joten vaikka lisenssejä aineistoihin hankitaan paljon, halutuimpaan aineistoon syntyy varausjonoja väistämättä.

Valtakunnallinen kokoelma ja sen hoitamisen keskittäminen yhdelle taholle tehostaa toimintaa, tuo kustannussäästöjä ja tuo laajemman valikoiman kaikkien asiakkaiden saataville. Pyhtään asiakkaat hyötyvät erityisesti laajemmasta ruotsinkielisen aineiston valikoimasta.

E-kirjaston vuosikustannus kunnalle on 0,70 e/asukas. Pyhtään vuosikustannus on siis noin 3500 e. Koska e-kirjastoon liittymisen jälkeen luovutaan osasta nykyisiä e-aineistopalveluja, jäävät näistä palveluista aiheutuvat maksut pois. E-kirjastoon liittymisen budjettivaikutus on siis huomattavasti pienempi kuin 3500 e, ja sen kirjasto pystyy maksamaan ongelmitta aineistonhankintaan varatusta rahasta.

Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta merkitsee Pyhtään liittymisen valtakunnalliseen e-kirjastoon tiedokseen.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi-asiat

Hvltk 19.03.2024 § § 27

1. Aluehallintovirasto on myöntänyt Pyhtään kunnalle 11 000 € valtionavustuksen ”Liikunnallisen elämäntavan paikallisten kehittämisavustusten”-määrärahoista. Hankkeessa ”Go Pyhtää!” kehitetään liikuntapalveluja osallistaen kuntalaisia. Hankkeen toimenpiteillä halutaan mahdollistaa kuntalaisten terveysliikkuminen ja saada mahdollisimman moni kuntalainen liikkumaan terveytensä kannalta riittävästi mielekkäiden liikuntavaihtoehtojen tarjonnalla. Hankkeen toisella kaudella jatketaan kehittämistä ensimmäisen kauden kyselyjen pohjalta. Hankeaika on 1.1.2024-31.12.2024.

Päätösehdotus: Hyvinvointilautakunta merkitsee hankeavustuksen tiedokseen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 24, § 25, § 26, § 27

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätöksestä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 23**Oikaisuvaatimusohjeet**

Edellä mainittuihin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pyhtään kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kunnanviraston aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Pyhtään kunta Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: Motellikuja 4, 49220 Siltakylä

Sähköpostiosoite: kirjaamo@pyhtaa.fi

Puhelinnumero: (05) 4601 5600

Kunnanviraston aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8–15.45.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Tiedoksianto

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta muutoksenhaku aikaan. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.